

PRZEGLĄD NOWOŚCI WYDAWNICZYCH

Monika Danielska (red.)
Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu

Zarządzanie wiedzą technologiczną w start-upach. Modele, procesy, wyzwania (wyd. I)

Autor: Maciej Kędziera, Krzysztof Borodako, Jadwiga Kostrzewska

Wydawnictwo: Difin

Warszawa 2025

Postęp technologiczny wymusza na organizacjach ciągłe dostosowywanie modeli biznesowych. W tym kontekście wiedza technologiczna nabiera strategicznego znaczenia, szczególnie w przedsiębiorstwach typu startup, które dążą do skalowalności poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii. Jednocześnie sama technologia nie jest wystarczająca do budowania trwałej przewagi konkurencyjnej. Kluczową rolę odgrywa zatem wiedza technologiczna oraz sposób jej zarządzania, determinujące rozwój i konkurencyjność startupów.

Autorzy książki *Zarządzanie wiedzą technologiczną w start-upach. Modele, procesy, wyzwania* analizują rolę wiedzy technologicznej w przedsiębiorstwach typu startup. Wskazują, że stanowi ona kluczowy czynnik rozwoju innowacyjnych organizacji, jakimi są startupy. Istotnym walorem publikacji jest integracja wyników badań jakościowych i ilościowych prowadzonych w środowisku startupowym. Badania nad zarządzaniem wiedzą technologiczną należy uznać za szczególnie perspektywiczne, zwłaszcza w kontekście dynamicznie rosnącego zainteresowania wykorzystaniem sztucznej inteligencji w działalności biznesowej.

W pierwszym rozdziale autorzy wprowadzają pojęcie wiedzy, dokonują jej klasyfikacji oraz omawiają jej rolę i znaczenie w funkcjonowaniu organizacji. W dalszej części rozdziału prezentują i analizują wybrane modele zarządzania wiedzą. Rozdział zamykają rozważania dotyczące charakterystyki organizacji opartych na wiedzy.

Drugi rozdział książki koncentruje się na problematyce wiedzy technologicznej w przedsiębiorstwie. Autorzy omawiają znaczenie technologii w działalności biznesowej, a następnie przedstawiają istotę wiedzy technologicznej. W dalszej części zaprezentowane zostają źródła jej pozyskiwania, natomiast rozdział kończą rozważania dotyczące czynników stymulujących i hamujących jej rozwój w przedsiębiorstwie.

W trzecim rozdziale autorzy skupiają się na charakterystyce przedsiębiorstw typu startup. Przedstawiają sposoby postrzegania tego rodzaju podmiotów oraz wskazują ich istotę i specyfikę funkcjonowania. Następnie omawiają poszczególne fazy rozwoju startupów i zagadnienia związane z wiedzą technologiczną w tego typu organizacjach. Rozdział zamyka problematyka instytucji otoczenia biznesu, pełniących rolę moderatorów wiedzy technologicznej w startupach.

Ostatni rozdział publikacji poświęcony jest badaniom wiedzy technologicznej w organizacjach. Autorzy prezentują metodykę badań jakościowych przeprowadzonych w podmiotach otoczenia biznesu i metodykę badań ilościowych wykorzystywanych

w analizach wiedzy technologicznej. Rozdział ten ukazuje również znaczenie wiedzy technologicznej i zawiera analizę kluczowych czynników wpływających na zarządzanie nią w startupach.

Prezentowana książka stanowi kompleksowe opracowanie dotyczące procesów wiedzy technologicznej oraz modeli jej zarządzania. Niedostateczny stan badań w tym obszarze sprawia, że publikacja nie tylko wypełnia istotną lukę poznawczą, lecz także inicjuje nowe kierunki analiz. Łącząc perspektywę naukową i praktyczną, autorzy dowodzą, że efektywne zarządzanie wiedzą technologiczną może stanowić realne źródło przewagi konkurencyjnej i wzrostu wyników biznesowych. W związku z tym książka powinna być uznana za istotną pozycję zarówno dla środowiska naukowego, jak też menedżerów oraz praktyków biznesu zainteresowanych pełnym wykorzystaniem potencjału wiedzy technologicznej w rozwoju organizacji.

opracowała: Aleksandra Witoszek-Kubicka

Gospodarka w świecie przełomów – władza, technologia, środowisko i kapitał w XXI wieku (wyd. I)

Redakcja naukowa: Aneta Oleksy-Gębczyk, Monika Danielska

Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu

Nowy Sącz 2025

Monografia *Gospodarka w świecie przełomów – władza, technologia, środowisko i kapitał w XXI wieku* jest wieloautorskim opracowaniem, poświęconym kluczowym procesom kształtującym współczesną gospodarkę: przemianom władzy, rozwojowi technologii, eskalującym wyzwaniom środowiskowym i nowym formom kapitału w warunkach narastającej niepewności. Autorzy pokazują, że nie są to odrębne obszary, lecz wzajemnie przenikające się wymiary, które wspólnie określają ramy funkcjonowania jednostek, organizacji i instytucji w XXI wieku.

Pierwszą część tomu otwiera rozdział poświęcony paradoksowi technicznego wyzwolenia, w którym analizowany jest systemowy zanik czasu wolnego w epoce efektywności. W oparciu o bogatą literaturę interdyscyplinarną oraz autorski model algebraiczny pokazano, jak rosnąca sprawczość technologiczna i logika wzrostu prowadzą do kompresji czasu wolnego, jego kolonizacji przez wymogi produktywności oraz podporządkowania rytmom systemowym.

Kolejne dwa rozdziały koncentrują się na zastosowaniu sztucznej inteligencji w środowisku i jego planowaniu. Omawiają definicje i klasyfikacje technologii AI, integrację rozwiązań AI z systemami GIS (GeoAI), modelowanie predykcyjne w planowaniu środowiskowym, a także praktyczne zastosowania w monitoringu jakości powietrza i wody, teledetekcji, ocenie oddziaływania na środowisko oraz wspieraniu konsultacji społecznych. Rozdział poświęcony perspektywom, wyzwaniom, a także rekomendacjom w planowaniu środowiskowym z wykorzystaniem AI zwraca uwagę na kwestie jakości i dostępności danych, przejrzystości algorytmów, ryzyk etycznych oraz wpływu samych technologii cyfrowych na środowisko.

Istotne miejsce w monografii zajmuje problematyka kapitału ludzkiego oraz polityki społecznej państwa. Rozdział dotyczący rozwoju pracowników jako elementu zarządzania kapitałem ludzkim i strategii organizacji przedstawia rozwój pracowników jako narzędzie wzmacniania potencjału organizacyjnego, omawia proces identyfikacji potrzeb rozwojowych, planowania oraz ewaluacji szkoleń, a także ukazuje rozwój kompetencji jako kluczowy komponent implementacji strategii organizacyjnej. Z kolei rozdział poświęcony prewencji rentowej analizuje skuteczność powrotu na rynek pracy w Polsce w latach 2018-2024, przedstawiając rolę ZUS jako instytucji polityki społecznej państwa, podstawy i organizację prewencji rentowej oraz dane statystyczne dotyczące liczby osób objętych programem, jego wymiaru finansowego i wskaźników skuteczności rehabilitacji.

W dalszej części tomu podjęto problem redystrybucyjnej funkcji państwa w prawie zamówień publicznych, ukazując zderzenie idei państwa opiekuńczego i minimalnego na przykładzie zamówień na usługi społeczne i klauzul społecznych. Autor omawia ekonomiczne, prawne, społeczne i polityczne uwarunkowania redystrybucji środków publicznych i znaczenie kryteriów społecznych w zamówieniach publicznych, wskazując na ich potencjał w kształtowaniu bardziej inkluzywnej i solidarnej gospodarki.

Monografia obejmuje także rozdział poświęcony ochronie danych osobowych w fazie projektowania i domyślnej ochronie danych (*privacy by design* i *privacy by default*) jako podstawie wdrażania procesów przetwarzania zgodnych z RODO. Autor analizuje podstawy prawne, specyfikę przetwarzania danych w systemach teleinformatycznych, wytyczne EROD dotyczące art. 25 RODO oraz praktyczne aspekty projektowania zgodnych z prawem i odpornych na ryzyka rozwiązań technologicznych.

Problematyka relacji w organizacji i jej otoczeniu została rozwinięta w rozdziale dotyczącym zarządzania relacjami z pracownikami i interesariuszami jako klucza do rozwoju organizacji w świecie przełomów. Autorzy przedstawiają teoretyczne oraz metodologiczne podstawy zarządzania relacjami, omawiają czynniki kształtujące relacje z pracownikami, znaczenie zaufania oraz zaangażowania, jak również rolę relacji z interesariuszami zewnętrznymi w budowaniu trwałej przewagi konkurencyjnej.

Monografię zamyka rozdział poświęcony rachunkowi kosztów w zarządzaniu przedsiębiorstwem, w którym rachunek kosztów ukazany jest jako narzędzie wspierające zarówno rachunkowość finansową, jak też zarządczą. Omówiono zakres oraz cele współczesnego rachunku kosztów, jego funkcje informacyjne i kontrolne, a także modele rachunku kosztów oraz ich wartość poznawczą, co pozwala powiązać wymiar finansowy z decyzjami strategicznymi podejmowanymi w warunkach dynamicznie zmieniającego się otoczenia.

Publikacja stanowi wartościowe i spójne opracowanie, które łączy refleksję teoretyczną z analizami empirycznymi i aplikacyjnymi, oferując wielowymiarowy obraz gospodarki funkcjonującej w świecie przełomów. Jest adresowana zarówno do środowiska naukowego, jak też praktyków – decydentów publicznych, menedżerów, analityków i wszystkich osób zainteresowanych zrozumieniem, w jaki sposób władza, technologia, środowisko oraz kapitał spletają się we współczesnej rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

opracowała: Monika Danielska

Model zintegrowanego funkcjonowania parków narodowych w Karpatach (wyd. I)

Autor: Bernadetta Zawilińska

Wydawnictwo: Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytet Jagielloński
Kraków 2025

W obliczu narastających wyzwań wynikających z dynamicznych przemian w systemach przyrodniczych i społeczno-gospodarczych w skali globalnej intensyfikowane są działania ukierunkowane na wdrażanie koncepcji zrównoważonego rozwoju, integrującej wymiary środowiskowy, społeczny i ekonomiczny. Postępująca degradacja środowiska przyrodniczego, będąca efektem nasilającej się presji antropogenicznej, a także spadek różnorodności biologicznej i pogłębiające się skutki zmian klimatu determinują konieczność poszukiwania skutecznych narzędzi przeciwdziałania tym zjawiskom oraz łagodzenia ich konsekwencji.

W tym kontekście znaczenia nabierają obszary chronione, szczególnie parki narodowe, które coraz częściej postrzegane są nie tylko jako instrument ochrony przyrody, lecz również jako istotni aktorzy procesów rozwojowych.

Monografia pt. *Model zintegrowanego funkcjonowania parków narodowych w Karpatach* stanowi opracowanie poświęcone problematyce funkcjonowania obszarów chronionych w kontekście współczesnych wyzwań środowiskowych, społecznych oraz gospodarczych. Autorka podjęła próbę konceptualizacji modelu zintegrowanego funkcjonowania parków narodowych, osadzając swoje rozważania w szerokim kontekście międzynarodowych polityk ochrony przyrody oraz paradygmatów zrównoważonego rozwoju. Autorka podejmuje złożony problem badawczy, jakim jest identyfikacja zmiany paradygmatu w podejściu do obszarów chronionych – od modelu izolacjonistycznego do podejścia zintegrowanego, uwzględniającego powiązania ekologiczne, społeczne i gospodarcze.

Monografia wpisuje się w aktualny i istotny nurt badań nad relacjami między ochroną środowiska a rozwojem społeczno-gospodarczym. Praca stanowi wartościowe opracowanie o wysokich walorach teoretyczno-poznawczych, metodycznych oraz aplikacyjnych. Sformułowane wnioski oraz rekomendacje mogą być użyteczne dla administracji parków narodowych, decydentów publicznych i instytucji zajmujących się ochroną przyrody oraz rozwojem regionalnym. Szczególnie cenne jest zwrócenie uwagi na rolę parków narodowych jako aktorów rozwoju lokalnego i na konieczność współpracy z interesariuszami.

Monografia stanowi wartościowy wkład w rozwój badań nad zarządzaniem obszarami chronionymi oraz zrównoważonym rozwojem. Ma ona zarówno charakter poznawczy, jak i aplikacyjny. Sformułowane rekomendacje mogą stanowić cenne źródło wiedzy dla administracji parków narodowych, decydentów publicznych oraz instytucji zajmujących się ochroną przyrody i rozwojem regionalnym. Szczególnie wartościowe jest zwrócenie uwagi na rolę parków narodowych jako aktywnych uczestników procesów rozwoju lokalnego i na znaczenie współpracy z różnorodnymi interesariuszami, w tym społecznościami lokalnymi.

opracowała: Monika Musiał-Malago'

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne i instytucje poprzedzające w służbie nauk ekonomicznych (wyd. I)

Redakcja naukowa: Mirosław Bochenek

Wydawnictwo: Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

Warszawa 2025

Publikacja stanowi monografię jubileuszową przygotowaną z okazji 80-lecia Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, które powstało w grudniu 1945 roku. Na wysoką wartość merytoryczną monografii wpływają głównie:

- całościowe oraz wnikliwe opracowanie dziejów Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i innych instytucji, które wywarły istotny wpływ na rozwój nauk ekonomicznych w Polsce;
- szeroki zakres czasowy; autorzy odtworzyli oraz dokładnie zinterpretowali ponad 200-letnią tradycję zrzeszania się polskich ekonomistów – począwszy od Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk, przez liczne towarzystwa lokalne w Warszawie, Lwowie i Krakowie, aż po powołanie w grudniu 1945 roku Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Takie podejście sprawia, że PTE zostaje ukazane jako naturalny spadkobierca wielowiekowego dorobku polskiej inteligencji;
- łączenie precyzji badań z pasją dokumentalistyczną, co oznacza, że książka może stanowić wartościowe źródło wiedzy zarówno dla doświadczonych naukowców, jak i dla studentów kierunków ekonomicznych;
- krytyczna ocena wpływu PTE na ewolucję polskiej i europejskiej myśli ekonomicznej; stanowi to wyraz społecznej odpowiedzialności nauki.

Głównym celem opracowania jest prezentacja ewolucji poszczególnych towarzystw ekonomicznych w Polsce i dorobku ich najwybitniejszych przedstawicieli. Monografia stanowi kompleksowe opracowanie dziejów Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i innych instytucji, które miały istotne znaczenie w rozwoju nauk ekonomicznych w Polsce. W poszczególnych rozdziałach pracy przedmiotem wnikliwych rozważań są następujące zagadnienia:

- skuteczność towarzystw ekonomicznych w Polsce w kreowaniu i wspieraniu badań naukowych;
- znaczenie dorobku intelektualnego poszczególnych towarzystw dla rozwoju polskiej i europejskiej myśli ekonomicznej;
- wpływ rozwiązań instytucjonalnych, prawnych oraz organizacyjnych na skuteczność i trwałość działań stowarzyszeń ekonomicznych;
- współczesne znaczenie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, a także perspektywy jego rozwoju w warunkach przemian nauki, gospodarki oraz społeczeństwa;
- możliwości współczesnego Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w zakresie twórczego nawiązywania do tradycji swoich poprzedników i adaptowania ich doświadczeń do wyzwań XXI wieku.

Treść monografii obejmuje trzy części i aneks:

- część pierwsza (rozdziały I-IV) – charakterystyka działalności lokalnych stowarzyszeń ekonomicznych, które istniały do 1945 roku, czyli do powstania ogólnokrajowego towarzystwa ekonomicznego (PTE);

- część druga (rozdziały V-VII) – całościowe omówienie funkcjonowania Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, obejmujące okres 1945-2025;
- część trzecia (rozdziały VIII-XIV) – prezentacja sylwetek siedmiu kolejnych prezesów Zarządu Krajowego (Głównego) Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego;
- aneks – omówienie problematyki i dorobku 11 Kongresów Ekonomistów Polskich; stanowi on kompendium wiedzy o priorytetach badawczych i dylematach teoretycznych w polskim dyskursie ekonomicznym w latach 1950-2025.

Publikacja stanowi rzetelną rozprawę naukową, w której przeprowadzono wnikliwą analizę oraz dokonano skrupulatnej oceny procesu i skutków ponad 200 lat tradycji zrzeszania się ekonomistów w Polsce. Do adresatów monografii należą głównie członkowie Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i innych towarzystw naukowych, pracownicy naukowcy i studenci kierunków ekonomicznych. Publikacja może być też wartościowa dla praktyków gospodarczych, polityków, dziennikarzy i wszystkich osób zainteresowanych wiedzą o rozwoju myśli ekonomicznej. Jest także ważnym aktem pamięci o osobach kształtujących tę dyscyplinę w Polsce.

opracowała: Helena Zielińska